

Panteia

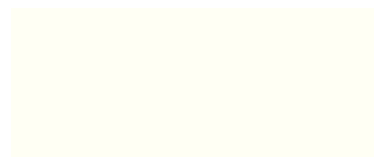
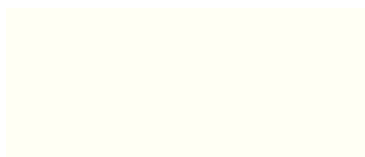
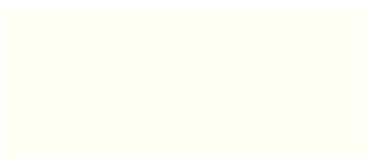
Research to Progress

Research voor Beleid | EIM | NEA | IOO | Stratus | IPM

Voordelen van (online) shoppen voor financiële producten (update)

Bijlage: werkwijze en verantwoording

P.Th. van der Zeijden; R.J.M. Vogels; J. Jooren

Zoetermeer, 5 februari 2016

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij Panteia. Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook, alsmede opslag in een retrieval system, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Panteia. Panteia aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

The responsibility for the contents of this report lies with Panteia. Quoting numbers or text in papers, essays and books is permitted only when the source is clearly mentioned. No part of this publication may be copied and/or published in any form or by any means, or stored in a retrieval system, without the prior written permission of Panteia. Panteia does not accept responsibility for printing errors and/or other imperfections.

Ver.: REVOG

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding, doel en onderzoeksvragen	5
1.2	Opzet van het onderzoek	6
1.3	Basisrapport en bijlage	6
2	Selectie van producten en consumentenprofielen: werkwijze	7
2.1	Inleiding	7
2.2	De 15 belangrijkste producten	7
2.3	Top 15 en de gemiddelde consument	7
2.4	De 8 consumentenprofielen en de product mix per profiel	7
3	Producten en specificaties	9
4	Verzameling van gegevens en rekenregels	13
4.1	Het gebruik van de sites	13
4.2	De verzameling van gegevens per product	15
4.3	Uitgangspunten van de berekeningen	20

1 Inleiding

1.1 Aanleiding, doel en onderzoeksvragen

Aanleiding

In 2012 heeft Panteia (toen nog Panteia/EIM) voor de Monitor Financiële Sector (MFS) van de Autoriteit Consument & Markt (ACM, toen nog NMa) een onderzoek uitgevoerd naar de voordelen van het shoppen voor financiële producten.¹ De MFS heeft Panteia opdracht gegeven voor het uitvoeren van een update.

Doel

Het doel van het onderzoek is:

Het in kaart brengen van de potentiële financiële voordelen van het shoppen voor financiële producten.

Onderzoeksvragen

Het onderzoek is gericht op het verkrijgen van inzicht in de potentiële voordelen voor 15 financiële producten en voor 8 typen consumenten/huishoudens. Daarvoor zijn in het onderzoek de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- Voor vijftien, voor de eindconsument meest relevante, afzonderlijke financiële diensten:
  - Hoeveel rendement zou de consument verliezen indien hij/zij voor een gemiddeld geprijsd product kiest i.p.v. het goedkoopste product?
  - Hoeveel euro zou de consument per jaar verliezen indien hij/zij voor een gemiddeld geprijsd product kiest i.p.v. het goedkoopste product?
  - Hoeveel euro zou de consument per jaar verliezen indien hij/zij voor het duurste product kiest i.p.v. het goedkoopste product?
  - Hoeveel euro zou de consument voor de totale levensduur van het product verliezen indien hij/zij voor een gemiddeld geprijsd product kiest i.p.v. het goedkoopste product?
  - Hoeveel euro zou de consument voor de totale levensduur van het product verliezen indien hij/zij voor het duurste product kiest i.p.v. het goedkoopste product?
- Voor acht typen consumenten/huishoudens:
  - Hoeveel euro verliest een bepaald type consument/huishouden per jaar omdat het niet voor de goedkoopste producten kiest?

Afbakening en uitgangspunten

ACM heeft vooraf expliciet aangegeven dat het gaat om een update van het onderzoek van Panteia/EIM uit 2012 en dat zoveel mogelijk dezelfde methode en werkwijze van dat onderzoek gevolgd dienen te worden. Dit betekent dat *zoveel mogelijk* is uitgegaan van:

- dezelfde producten,
- dezelfde consumentenprofielen,
- dezelfde vergelijkingssites.

Bij de start van het onderzoek is een check uitgevoerd op relevantie en beschikbaarheid van de data.

¹ P.Th. van der Zeijden en F. Pleijster, 'Voordelen van (online) shoppen voor financiële diensten, Shoppen loont', Panteia/EIM, Zoetermeer 2012 en P.Th. van der Zeijden en F. Pleijster, 'Voordelen van (online) shoppen voor financiële diensten, Bijlage: werkwijze en verantwoording', Panteia/EIM, Zoetermeer 2012.

In het onderzoek van 2012 zijn de gekozen producten en consumentenprofielen gebaseerd op informatie van het GfK (TOF particulier 2010). Deze vormen ook nu het uitgangspunt van de update. Ook bedragen in productspecificaties (bijvoorbeeld prijzen, verzekerde sommen, spaartegoeden, etc.) en in consumentenprofielen (gemiddeld inkomen, vermogen) zijn in principe gelijk gehouden. De inflatie is sinds 2012 immers zeer beperkt geweest.

1.2 Opzet van het onderzoek

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden, zijn de volgende stappen doorlopen:

1. Vaststelling conceptueel kader:

In de eerste stap van het onderzoek is nagegaan in hoeverre de productspecificaties en kenmerken van de consumentenprofielen nog toepasbaar waren in het zoeken naar potentiële voordelen van shoppen. Daar waar sprake was van knelpunten heeft Panteia voorstellen gedaan en deze besproken met ACM. Daarnaast is in de eerste stap nagegaan in hoeverre dezelfde vergelijkingssites gebruikt konden worden en of er nog andere bruikbare vergelijkingssites waren. Ook in deze update is in principe uitgegaan van het verzamelen van gegevens via vergelijkingssites. Aanpassingen aan de werkwijze van 2012 zijn alleen toegepast als keuzes uit 2012 (producten, consumentenprofielen en vergelijkingssites) in het onderhavige onderzoek niet mogelijk waren.

2. Dataverzameling en uitvoering:

Dit betreft de verzameling van de actuele prijzen (laagste, hoogste, gemiddelde) voor de verschillende productvarianten (deze corresponderen met de productkenmerken die voor elk type huishouden zijn vastgesteld). Daarnaast zijn in deze stap de voordelen van shoppen berekend. Per gespecificeerd product en per type huishouden is berekend hoe groot het voordeel is wanneer er wordt gekozen voor het goedkoopste product in plaats van voor het product in de gemiddelde of in de hoogste prijsklasse.

3. Rapportage:

De resultaten zijn verwerkt in een rapportage, waarbij dezelfde structuur is aangehouden als in 2012. Daarnaast is een bijlagerapport opgesteld met de werkwijze en verantwoording.

1.3 Basisrapport en bijlage

Basisrapport

De berekende potentiële voordelen van shoppen voor financiële producten zijn weergegeven in een afzonderlijke rapportage. Naast deze voordelen is in het basisrapport een beknopte weergave van de aanpak en werkwijze opgenomen. Daarnaast is een aantal opmerkingen geplaatst bij de methodologie en bij de interpretatie van de resultaten.

Bijlage

In deze bijlage wordt uitgebreid stilgestaan bij de werkwijze en verantwoording. Er wordt een beschrijving gegeven van de gevolgde stappen in het onderzoek, van de aanpak daarbij en van de gemaakte keuzes. Deze bijlage is bedoeld voor degenen die meer inzicht wensen in de totstandkoming van de resultaten in het basisrapport. De volgende stappen worden achtereenvolgens beschreven:

- selectie van producten en consumentenprofielen (werkwijze);
- specificatie van producten en consumentenprofielen;
- verzameling van gegevens en berekeningswijze van potentiële voordelen.

2 Selectie van producten en consumentenprofielen: werkwijze

2.1 Inleiding

In 2012 heeft Panteia/EIM in samenwerking met GfK producten geselecteerd en consumentenprofielen gedefinieerd. Daarbij is gebruik gemaakt van data TOF particulier van GfK over 2010 (onderdelen bancaire producten en schade). In de onderhavige update worden deze producten en profielen gelijk gehouden. Voor de werkwijze van de totstandkoming van de selectie van producten en de consumentprofielen wordt verwezen naar het bijlagerapport uit 2012.² In dit hoofdstuk worden een overzicht van de geselecteerde producten en een overzicht van de profielen weergegeven.

2.2 De 15 belangrijkste producten

In het onderzoek van 2012 zijn de volgende producten als belangrijkste 15 gedetermineerd die ook voor het onderzoek van 2015 als uitgangspunt zijn genomen:

-
• <i>Aansprakelijkheidsverzekering</i>	• <i>Internetspaarrekening</i>
• <i>Autoverzekering</i>	• <i>Lijfrente banksparen</i>
• <i>Basiszorgverzekering</i>	• <i>Ongevallenverzekering</i>
• <i>Betaalrekening</i>	• <i>Opstalverzekering</i>
• <i>Doorlopende lening</i>	• <i>Overlijdensrisicoverzekering</i>
• <i>Doorlopende reisverzekering</i>	• <i>Rechtsbijstandverzekering</i>
• <i>Hypotheek</i>	• <i>Uitvaartverzekering</i>
• <i>Inboedelverzekering</i>	
-

2.3 Top 15 en de gemiddelde consument

Bij het in kaart brengen van de voordelen van shoppen voor de belangrijkste *individuele* producten, is voor de kenmerken uitgegaan van gemiddelden van het gebruik van deze producten in Nederland. Er is steeds uitgegaan van een individueel product voor één persoon. Bij sommige producten zijn persoonskenmerken echter relevant. Daarbij is ervan uitgegaan dat er sprake is van een man van 45 jaar. Verder is uitgegaan van een netto gezinsinkomen van € 3.000,- per maand.

2.4 De 8 consumentenprofielen en de product mix per profiel

Op basis van gegevens van GfK heeft Panteia in 2012 door middel van clusteranalyses gezocht naar acht consumentenprofielen. Het betreft profielen naar huishoudkenmerken (omvang huishouden, leeftijd, kinderen, eigen huis, eigen auto, inkomen, e.d.) en gebruik van financiële producten. In tabel 1 zijn de acht onderscheiden typen huishoudens weergegeven met de belangrijkste kenmerken.

Hierbij is de gemiddelde leeftijd van de hoofdkostwinner afgerond op 5 jaar en is het gemiddelde netto gezinsinkomen per maand afgerond op 100 euro.

---

² P.Th. van der Zeijden en F. Pleijster, 'Voordelen van (online) shoppen voor financiële diensten, Bijlage: werkwijze en verantwoording', Panteia/EIM, Zoetermeer 2012.

tabel 1 Kenmerken van de typen huishoudens

Kenmerken	Profielen							
	Jonge alleen- staande	Oudere alleen- staande	Gepensi- oneerde alleen- staande	Jong gezin	Ouder gezin	Jong stel	Ouder stel	Gepensi- oneerd stel
Omvang huishouden	1	1	1	4	4	2	2	2
Kinderen <18 jaar	nee	nee	nee	2	2	nee	nee	nee
Gemiddelde leeftijd hoofdkostwinner	30	50	75	30	45	30	55	75
Eigen auto	nee	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Eigen huis	nee	nee	nee	ja	ja	ja	ja	ja
Hoofdkostwinner met betaalde baan	ja	ja	nee	ja	ja	ja	ja	nee
Gemiddeld netto gezins- inkomen per maand in €	1.400	1.900	1.600	2.700	3.200	3.200	3.200	2.700

Bron: Panteia 2012 op basis van TOF particulier 2010 (GfK).

In tabel 2 is voor elk type huishouden aangegeven welke financiële producten door 50% of meer van de huishoudens wordt gebruikt (zoals dat in het onderzoek van 2012 is vastgesteld op basis van gegevens uit de database van GfK, TOF particulier 2010). Deze producten zijn in het onderzoek meegenomen.

tabel 2 De financiële producten naar typen huishouding (producten die 50% of meer van de betreffende huishoudens hebben)

Product	Profiel							
	Jonge alleen- staande	Oudere alleen- staande	Gepensi- oneerde alleen- staande	Jong gezin	Ouder gezin	Jong stel	Ouder stel	Gepensi- oneerd stel
Aansprakelijkheidsverzekering	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Autoverzekering	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Basiszorgverzekering	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Betaalrekening	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Doorlopende reisverzekering	✓	✓	-	-	✓	✓	✓	✓
Hypotheek	-	-	-	✓	✓	✓	✓	-
Inboedelverzekering	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Internetspaarrekening	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Opstalverzekering	-	-	-	✓	✓	✓	✓	✓
Rechtsbijstandverzekering	-	-	-	✓	✓	✓	✓	✓
Uitvaartverzekering	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Bron: Panteia 2012 op basis van TOF particulier 2010 (GfK).

3 Producten en specificaties

Specificaties

In dit hoofdstuk worden per product de belangrijkste kenmerken gepresenteerd van de samenstelling van de top 15 en van het productenpakket, behorende tot de 8 onderscheiden huishoudtypen.

De kenmerken worden in tabelvorm gepresenteerd (zie tabel 3). In de tabel zijn de gegevens opgenomen die van belang zijn om met behulp van de invoermodules op de vergelijkingssites en de sites van de aanbieders de kosten, premies of opbrengsten te verzamelen.

Ten opzichte van 2012 hebben enkele kleine aanpassingen plaatsgevonden die nodig waren om op de verschillende vergelijkingssites gegevens te kunnen invoeren.

tabel 3 Productspecificaties top 15 en huishoudtypen

productinformatie	top 15	jonge alleenstaande	oudere alleenstaande	gepensioneerde alleenstaande	jong gezin	ouder gezin	jong stel	ouder stel	gepensioneerd stel
Aansprakelijkheidsverzekering									
verzekerd bedrag ten minste	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
eigen risico	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Autoverzekering									
verzekeringsvorm	full casco		full casco	full casco	full casco	full casco	WA	full casco	full casco
extra autogebonden verzekeringen	geen		geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen
eigen risico	standaard		standaard	standaard	standaard	standaard	standaard	standaard	standaard
verzekerde waarde (afgerond)	€ 22.800		€ 19.500	€ 16.700	€ 23.000	€ 25.100	€ 16.500	€ 23.900	€ 22.700
bouwjaar	2007		2006	2006	2005	2007	2002	2007	2007
plaats	Woerden		Woerden	Woerden	Woerden	Woerden	Woerden	Woerden	Woerden
aantal jaren schadevrij	10		10	10	10	10	10	10	10
aantal km op jaarbasis	14.000		14.000	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
leeftijd verzekerde	45		50	75	30	45	30	55	75
Basisziektelastkostenverzekering									
verzekeringsvorm	restitutie	restitutie	restitutie	restitutie	restitutie	restitutie	restitutie	restitutie	restitutie
collectiviteitsvoordeel	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen
extra eigen risico	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee
aantal polissen	1	1	1	1	2	2	2	2	2
Betaalrekening									
productvorm	basis	basis	basis	basis	basis	basis	basis	basis	basis
mogelijkheid tot internetbankieren	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
aantal rekeningen	1	1	1	1	2	2	2	2	2
Doorlopende lening									
gemiddeld leenbedrag afgerond	€ 10.000								
Doorlopende reisverzekering									
gebied	Europa	Europa	Europa	Europa	Europa	Europa	Europa	Europa	Europa
bagagedekking	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
ziektelasten buitenland	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
andere bijzondere dekking	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee
annulering	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee

productinformatie	top 15	jonge alleenstaande	oudere alleenstaande	gepensioneerde alleenstaande	jong gezin	ouder gezin	jong stel	ouder stel	gepensioneerd stel
Hypotheek annuïteit									
vorm	annuïteit				annuïteit	annuïteit	annuïteit	annuïteit	
NHG	ja				ja	ja	ja	ja	
waarde totale hypotheek afgerond	€ 190.000				€ 210.000	€ 220.000	€ 220.000	€ 150.000	
looptijd	30 jaar				30 jaar	30 jaar	30 jaar	30 jaar	
rentevaste periode	15 jaar				15 jaar	15 jaar	15 jaar	15 jaar	
rentebedrag	bruto/netto				bruto/netto	bruto/netto	bruto/netto	bruto/netto	
gekoppelde verzekeringen	nee				nee	nee	nee	nee	
Inboedelverzekering									
vorm	allrisk of meest uitgebreid	allrisk of meest uitgebreid	allrisk of meest uitgebreid	allrisk of meest uitgebreid	allrisk of meest uitgebreid	allrisk of meest uitgebreid	allrisk of meest uitgebreid	allrisk of meest uitgebreid	allrisk of meest uitgebreid
glas meeverzekerd	nee	ja	ja	nee	nee	nee	nee	nee	nee
extra verzekering luxe goederen/geld	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee
verzekerd bedrag afgerond	€ 65.000	€ 25.000	€ 57.000	€ 54.000	€ 57.000	€ 68.000	€ 50.000	€ 78.000	€ 76.000
locatie	Woerden	Woerden	Woerden	Woerden	Woerden	Woerden	Woerden	Woerden	Woerden
Internetspaarrekening									
beperkende voorwaarden	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen	geen
spaarbedrag afgerond	€ 10.000	€ 6.000	€ 10.000	€ 15.000	€ 12.000	€ 17.000	€ 15.000	€ 22.000	€ 16.000
Lijfrente banksparen									
vorm opbouw	banksparen								
verzekerd bedrag	€ 90.000								
storting	maandelijks								
looptijd	20 jaar								
fiscaal bedrag	bruto/netto								
Ongevallenverzekering									
dekking invaliditeit	€ 50.000								
dekking overlijden	€ 5.000								
stijgingspercentage uitkering	nee								

productinformatie	top 15	jonge alleenstaande	oudere alleenstaande	gepensioneerde alleenstaande	jong gezin	ouder gezin	jong stel	ouder stel	gepensioneerd stel
Opstalverzekering									
aard dekking	totaal				totaal	totaal	totaal	totaal	totaal
verzekerde (herbouw)waarde afgerond	€ 238.000				€ 195.000	€ 245.000	€ 221.000	€ 221.000	€ 263.000
glas meeverzekerd	ja				ja	ja	ja	ja	ja
locatie	Woerden				Woerden	Woerden	Woerden	Woerden	Woerden
bestaande bouw of nieuwbouw	bestaand				bestaand	bestaand	bestaand	bestaand	bestaand
ouderdom woning	vanaf 1990				vanaf 1990	vanaf 1990	vanaf 1990	vanaf 1990	vanaf 1990
type woning	rij/steen				rij/steen	rij/steen	rij/steen	rij/steen	rij/steen
Overlijdensrisicoverzekering									
rookgedrag	geen roker								
leeftijd	45 jaar								
verzekerd bedrag	€ 70.000								
periode	20 jaar								
afbouw ja/nee	ja, afbouw								
aard afbouw	annuïteit								
annuïteitspercentage	6%								
Rechtsbijstand									
voor inkomen	ja				ja	ja	ja	ja	ja
voor consument/wonen	ja				ja	ja	ja	ja	ja
voor verkeer	ja				ja	ja	ja	ja	ja
voor vermogen	ja				ja	ja	ja	ja	ja
voor overige categorieën	nee				nee	nee	nee	nee	nee
extra kosten ten minste	€ 12.500				€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500
Uitvaartverzekering									
vorm	vrije keuze				vrije keuze	vrije keuze	vrije keuze	vrije keuze	vrije keuze
leeftijd	45				30	45	30	55	75
gezin	nee				ja	ja	ja	ja	ja
verzekerde waarde	€ 7.000				€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000
premie herberekend naar	30 jaar				30 jaar	30 jaar	30 jaar	30 jaar	30 jaar

Bron: Panteia 2015 op basis van Panteia/EIM 2012 en TOF 2010 (GfK).

4 Verzameling van gegevens en rekenregels

4.1 Het gebruik van de sites

De gegevens voor het vergelijken van de prijzen zijn verkregen door het raadplegen van vergelijkingssites op internet. Per product zijn voor zover mogelijk twee of meer vergelijkingssites geraadpleegd. Daarbij zijn voor de doorberekening steeds de sites gebruikt, die duidelijke informatie boden over de prijzen en waarvan de uitkomsten tussen de verschillende sites met elkaar vergelijkbaar zijn.

Het raadplegen van de sites heeft per product/type huishouden plaatsgevonden binnen een zeer kort tijdsbestek (namelijk een dag). Gekozen is voor een zo korte termijn om het risico uit te sluiten dat prijzen veranderen indien gegevens worden verzameld over een langere periode.

Wanneer de vergelijkingssites met elkaar worden vergeleken, blijkt dat er duidelijke verschillen zijn tussen de sites zowel qua benodigde voorinformatie en keuzes als qua uitkomstenoverzicht (zoals aantal aanbieders, aantal producten en pakketaanbiedingen).

- **Voorinformatie**
Er zijn sites die op veel punten voorinformatie vragen om daarna de uitkomsten te bieden en er zijn sites die veel beperkter zijn in de gevraagde voorinformatie. Er is zo veel mogelijk naar gestreefd om op de essentiële punten voor de prijsvergelijking dezelfde voorinformatie te bieden. In niet alle gevallen is dit mogelijk gebleken, daar sommige vergelijkingssites deze waarden zelf genereren op basis van andere aangeleverde informatie. Dit deed zich bijvoorbeeld voor bij de vaststelling van de waarde van de inboedel bij de inboedelverzekering. Er is naar gestreefd bij de vergelijkingssites zo veel mogelijk dezelfde informatie in te voeren om te komen tot vergelijkbare oplossingen. In een aantal situaties moest evenwel met deze invoerwaarden worden gevarieerd om zo dicht mogelijk bij de vereiste verzekerde waarde te komen.
- **Keuzes**
Vergelijkingssites verschillen soms duidelijk van elkaar qua keuzes die de consument kan maken voor bijvoorbeeld de verschillende dekkningsniveaus bij verzekeringen. Er is naar gestreefd om in alle gevallen zo veel mogelijk dezelfde keuzes te maken. Dit neemt evenwel niet weg dat er vooral verschillen blijken te zijn in bijvoorbeeld de hoogte van het eigen risico. Met uitzondering van de basiszorgverzekering en aansprakelijkheidsverzekeringen zijn verschillen in eigen risico niet op voorhand uit te sluiten.
- **Aantal aanbieders bij de gepresenteerde uitkomsten**
De vergelijkingssites verschillen nadrukkelijk van elkaar in de hoeveelheid informatie die zij bieden qua aantal aanbieders. Er is zo veel mogelijk naar gestreefd om van ten minste 10 aanbieders gegevens te verkrijgen door middel van het raadplegen van vergelijkingssites dan wel van de sites van de (grootste) aanbieders zelf. Met uitzondering van de uitvaartverzekering bleek dit voor alle producten mogelijk.
- **Aantal producten per aanbieder**
Veel vergelijkingssites bieden van elke aanbieder meer dan één product ondanks het feit dat veelal op detailniveau kan worden aangegeven welke dienst er wordt gevraagd. De verschillen worden vaak veroorzaakt door aanvullende diensten of dekkingen die uitgaan boven het aangegeven basisniveau. Zo worden bijvoorbeeld

bij de inboedelverzekeringen tevens oplossingen aangeboden voor verzekeringen die extra hoge maximum verzekerde waarden bieden op onderdelen als sieraden of audioapparatuur ook als hiervoor is aangegeven dat er geen extra dekking nodig is. Voor de prijsvergelijking is per aanbieder die prijs gebruikt die over alle geconsulteerde sites het laagst is. Dit betekent dat in de prijsvergelijking per aanbieder maar één prijs (de laagste prijs) is meegenomen om er zo van verzekerd te zijn dat de producten, binnen een verantwoorde speelruimte qua toevoegingen aan diensten, vergelijkbaar blijven.

- **Vergelijking van meer sites**
In het onderzoek zijn de belangrijkste vergelijkingssites meegenomen. Daarbij valt op dat de verschillende vergelijkingssites veelal verschillende uitkomsten bieden. Geen enkele site lijkt alle alternatieven aan te bieden. Bij de beoordeling van de aanbiedingen moet worden bedacht dat met de gegeven uitersten niet per definitie ook echt de in de praktijk uiterste aanbiedingen zijn vastgelegd.
- **Pakketaanbiedingen**
Verschillende sites geven aan dat kortingen zijn te realiseren wanneer producten in een pakket worden afgenomen (bijvoorbeeld voor opstal, inboedel, aansprakelijkheid). Pakketvoordelen of pakketkoop zijn buiten beschouwing gebleven bij de berekening van potentiële voordelen van shoppen.

Het overzicht van de voor de verzameling van prijzen gebruikte sites is per product opgenomen in tabel 4. Voor enkele producten zijn andere vergelijkingssites gebruikt dan in 2012, omdat enkele vergelijkingssites die in 2012 gebruikt zijn voor verschillende producten nu niet meer gebruikt konden worden voor die producten.

tabel 4 Gebruikte sites voor de verzameling van prijsgegevens

<i>Product</i>	<i>Gebruikte sites</i>
<i>Aansprakelijkheidsverzekering</i>	<i>wa-vergelijken.nl</i> <i>verzekervoordelig.nl</i> <i>geencentteveel.nl</i>
<i>Autoverzekering</i>	<i>independer.nl</i> <i>homefinance.nl</i>
<i>Basiszorgverzekering</i>	<i>independer.nl</i> <i>homefinance.nl</i>
<i>Betaalrekening</i>	<i>bankenoverzicht.nl</i> <i>vanbetaalrekeningveranderen.nl/</i> <i>MoneyWise.nl</i>
<i>Doorlopende lening</i>	<i>geld.nl</i> <i>independer.nl</i> <i>homefinance.nl</i> <i>actuele rentestanden.nl</i>
<i>Doorlopende reisverzekering</i>	<i>geld.nl</i> <i>independer.nl</i>
<i>Hypotheek</i>	<i>independer.nl</i> <i>geld.nl</i> <i>hdn.nl/rentestanden</i>
<i>Inboedelverzekering</i>	<i>geld.nl</i> <i>pricewise.nl</i>

<i>Internetspaarrekening</i>	<i>homefinance.nl</i> <i>independ.nl</i> <i>geld.nl</i>
<i>Lijfrente banksparen</i>	<i>banksparen.com</i>
<i>Ongevallenverzekering</i>	<i>verzekervoordelig.nl</i> <i>eigen sites van verzekeraars</i>
<i>Opstalverzekering</i>	<i>geld.nl</i> <i>pricewise.nl</i>
<i>Overlijdensrisicoverzekering</i>	<i>geencentteveel.nl</i> <i>independ.nl</i>
<i>Rechtsbijstandverzekering</i>	<i>hoyhoy.nl</i> <i>independ.nl</i>
<i>Uitvaartverzekering</i>	<i>uitvaartverzekering-vergelijk.com</i> <i>uitvaartverzekeringvergelijken.com</i>

Bron: Panteia 2015.

4.2 De verzameling van gegevens per product

Voor een goed begrip van de uitgevoerde vergelijkingen per product en consumentenprofiel volgen hierna aanvullende kanttekeningen en toelichtingen per product. Deze kanttekeningen en toelichtingen betreffen vooral mogelijke kwaliteitsverschillen die een verklaring kunnen zijn voor prijsverschillen tussen aanbieders op de vergelijkingssites dan wel volgens de eigen aanbidersites. Hoewel er nadrukkelijk naar is gestreefd om door middel van productdefinities en de invulling van aanvullende kenmerken zo veel mogelijk prijzen van gelijksoortige producten naast elkaar te plaatsen, is dat niet altijd mogelijk tot op het meest verfijnde productniveau. Deze verschillen in de aard van het product en het daaraan verbonden kwaliteits- en serviceniveau kunnen wel leiden tot prijsverschillen. Indien er verschillen zijn in de hoogte van het eigen risico tussen verzekeraars voor bepaalde verzekeringen is voorbijgegaan aan deze verschillen, daar zij (op de vergelijkingssites) ofwel vaak op voorhand niet zijn uit te sluiten ofwel niet tot herkenbare prijsverschillen (lijken te) leiden. Bij enkele producten is ervoor gekozen om uit te gaan van een maximaal of standaard eigen risico.

Aansprakelijkheidsverzekeringen

De hoogte van de premie voor de aansprakelijkheidsverzekering wordt bepaald door het aantal personen waarop de dekking betrekking heeft. Daarnaast heeft de hoogte van het verzekerde bedrag invloed op de hoogte van de premie. Wat betreft het aantal personen bieden de verzekeraars c.q. vergelijkingssites verschillende mogelijkheden: alleenstaand dan wel twee samenwonende volwassenen, met of zonder kinderen. De minimumhoogte van het verzekerde bedrag is gesteld op € 1.000.000. Omdat niet alle verzekeraars de mogelijkheid van een verzekerde waarde van € 1.000.000 hebben zijn ook verzekeringen met een hogere dekking meegenomen in de vergelijking. De verzekeringen met een hogere dekking zijn namelijk niet per definitie duurder dan een verzekering met een dekking van € 1.000.000 van een andere aanbieder. Steeds is de voordeligste optie per aanbieder gekozen. Verder zijn in de vergelijking alleen verzekeringen meegenomen, waarbij er geen sprake is van een eigen risico.

Autoverzekeringen

Voor de autoverzekeringen is voor de premievaststelling uitgegaan van een allrisk-verzekering (WA + Volledig casco) voor alle situaties, met uitzondering van het 'jonge stel'. Voor dit type huishouden is uitgegaan van een WA-verzekering (bij sommige vergelijkingssites is alleen een WA-verzekering mogelijk gegeven de specificaties van de auto van een jong stel, met name de leeftijd van de auto).

In het onderzoek van 2012 zijn per huishoudtype nieuwwaarden en leeftijden van de auto's vastgesteld op basis van de TOF van GfK. Op basis van de vastgestelde nieuwwaarde en leeftijd van de auto per huishoudtype zijn passende auto's gezocht. Hiervoor is gebruikt gemaakt van de website van Autowereld. Er is steeds gezocht naar een type van VW Golf of VW Polo (benzine-uitvoeringen) waarvan de oorspronkelijke aanschafwaarde volgens de website van Autowereld het dichtst ligt bij de vastgestelde nieuwwaarde bij het betreffende huishoudtype. De nieuwwaarde van de gekozen modellen op deze website weken maximaal € 300 af van de vastgestelde waarde per huishoudtype.

De premies voor autoverzekeringen zijn sterk afhankelijk van de woonplaats van de verzekerde. Hiervoor is een postcode in Woerden gehanteerd.

Zoals eerder is aangegeven is wanneer de vergelijkingssites voor een en dezelfde verzekeringsmaatschappij verschillende oplossingen gaven, steeds alleen de goedkoopste verzekering (die voldeed aan de gekozen verzekeringsvorm) meegenomen. Zo bieden verschillende verzekeraars de mogelijkheid van extra services waarvoor mogelijk een premietoeslag wordt berekend. Door alleen de goedkoopste verzekering per aanbieder in de berekening te gebruiken, wordt ervoor gezorgd dat de in de prijsvergelijking betrokken verzekeringen qua dekkinggraad en dienst met elkaar vergelijkbaar blijven en voldoen aan de minimumvereiste die aan het product is gesteld.

Basisziektekostenverzekering

Voor de zorgverzekering is alleen de basisziektekostenverzekering (restitutie) in aanmerking genomen zonder verder extra eigen risico. Het eigen risico blijft dan beperkt tot het wettelijk vastgestelde eigen risico. Het aantal polissen in een huishouden is voor de berekening van de kosten gelijkgesteld aan het aantal volwassenen in het huishouden, conform de wettelijke verplichting. Voor de vergelijking is uitgegaan van de premies van 2016.

Betaalrekening

Als kosten van de betaalrekening zijn aangemerkt de kosten die de klant periodiek moet betalen voor het gebruik van de rekening. Daarbij is uitgegaan van een minimumpakket met de mogelijkheid van internetbankieren. Opties (die extra kosten meebrengen) voor bijvoorbeeld het gebruik van een creditcard, zijn niet meegenomen. Daarnaast zijn aanvullende kosten voor bijvoorbeeld transacties in het buitenland (zoals pintransacties) buiten beschouwing gelaten. Bij rekeningen waaraan een rentevergoeding is verbonden als er sprake is van een positief saldo op de betaalrekening, zijn deze renteopbrengsten in mindering gebracht op de kosten. Voor de berekening van deze rentevergoeding is uitgegaan van een gemiddeld saldo dat gelijk is aan de helft van het gemiddelde netto maandinkomen van het betreffende huishoudtype. Het aantal betaalrekeningen in een huishouden is bij de berekeningen van de kosten gelijkgesteld aan het aantal volwassenen dat behoort tot het huishouden.

Momenteel komen ook nieuwe innovatieve aanbieders (onder andere vanuit de ICT-branch) met nieuwe betaalmogelijkheden op de markt en nieuwe kostenstructuren,

zoals Bunq. Deze zijn niet op de vergelijkingssites aangetroffen en zijn ook niet in de vergelijkingen meegenomen.

Doorlopende lening

De kosten van de doorlopende leningen zijn gelijkgesteld aan het rentebedrag dat moet worden betaald aan de financierende instelling over het gemiddeld uitstaande bedrag van de lening (€ 10.000). Dit gemiddelde is in het onderzoek van 2012 afgeleid van de gegevens uit de TOF bancaire producten van GfK. Voor de berekening van de mogelijke voordelen van shoppen voor een doorlopende lening van € 10.000 gedurende de gehele looptijd is uitgegaan van een periode van 6 jaar (72 maanden). Op internet zijn verschillende voorbeelden te vinden met een theoretische looptijd van 72 maanden. Daarnaast geldt bij verschillende financiers voor persoonlijke leningen een maximale duur van 72 maanden voor de aflossing van de lening (als referentie).

Doorlopende reisverzekering

Voor de reisverzekering is uitgegaan van een doorlopende standaardreisverzekering met als dekkinggebied Europa, waarbij kosten voor gezondheidszorg in het buitenland zijn meeverzekerd. Extra dekkingen zoals annulering of gevaarlijke sporten zijn niet meegenomen. De premies variëren verder naargelang de gezinssamenstelling (alleenstaand, 2 personen zonder kinderen, 2 personen met kinderen).

Hypothecaire lening annuïteit

Voor de hypothecaire lening is uitgegaan van een hypotheek die gelijk is aan de waarde van de hypothecaire lening voor de huishoudtypen met een eigen woning zoals in het onderzoek in 2012 is vastgesteld op basis van de TOF van GfK. De vergelijkingssites vragen niet om kenmerken van de huishoudtypen, waardoor de percentages voor een annuïteitenhypotheek voor alle huishoudtypen gelijk zijn. Met het gemiddelde, het laagste en het hoogste percentage zijn per huishoudtype annuïteiten berekend over een looptijd van 30 jaar. Voor de berekening van de netto-kosten is uitgegaan van een hypotheekrenteaftrek gebaseerd op een belastingtarief van 42%, omdat het steeds gaat om gezinsinkomens en het niet duidelijk is welk deel van het gezinsinkomen aan de hoofdkostwinner moet worden toegerekend. Er is geen rekening gehouden met de geleidelijke afbouw van de hypotheekrenteaftrek. Voor de berekening van de voordelen van shoppen is uitgegaan van de gemiddelde netto-annuïteit over de rentevast periode van 15 jaar.

Inboedelverzekering

Gegeven de mogelijkheden op de vergelijkingssites is voor de inboedelverzekering uitgegaan van de dekkingvariant 'allrisk' of 'meest uitgebreid'. Voor huishoudens met een huurwoning wordt glasschade meeverzekerd in de inboedelverzekering. Voor de huishoudtypen met een eigen woning is uitgegaan van een inboedelverzekering exclusief glasschade. Bij de huishoudens met een eigen woning wordt de glasschade meeverzekerd bij de opstalverzekering.

Voor het vergelijken van inboedelverzekeringen is uitgegaan van de gemiddelde waarde van de inboedel per huishoudtype, zoals in het onderzoek van 2012 is vastgesteld op basis van TOF van GfK. Echter, de waarde van de inboedel is niet op alle vergelijkingssites in te voeren. Sommige vergelijkingssites berekenen zelf een waarde van de inboedel op basis van verschillende ingevoerde parameters (zoals gezinssamenstelling, leeftijd, inkomen, e.d.). Door enige manipulatie met de parameters kon worden uitgekomen op de vastgestelde waardes van de inboedel per huishoudtype.

De locatie waarvoor de premie is berekend, is gelegen in Woerden. Woerden wordt door deskundigen aangemerkt als de stad die het best het gemiddelde weergeeft van de Nederlandse populatie naar demografische kenmerken.

Voor de inboedelverzekering dienen op de vergelijkingssites veel gegevens te worden ingevoerd, zoals aard en omvang van de woning, gezinskenmerken, extra dekkingen, etc. Hierbij is op de verschillende vergelijkingssites zoveel mogelijk uitgegaan van basiskkenmerken. Extra dekkingen (voor bijvoorbeeld onderverzekering, lijfsieraden, audiovisuele apparatuur, computers, e.d.) zijn niet meegenomen. Voor het eigen risico is uitgegaan van een maximum van € 100.

Ook nu weer laten verschillende sites meer producten zien van eenzelfde verzekeraar. Al deze producten voldoen dan aan de gestelde minimumvereisten voor de selectie, maar bieden bij de duurdere varianten meer dekkingmogelijkheden. Zoals ook voor de andere verzekeringen is aangegeven, geldt voor de inboedelverzekeringen dat steeds de goedkoopste variant is meegenomen in de vergelijking van de premies, om ervan verzekerd te zijn dat producten in de selectie zo veel mogelijke vergelijkbaar zijn voor de berekening van de voordelen (voor elke aanbieder is dan de minimumvariant meegenomen die voldoet aan de gestelde eisen).

Internetsparen

Voor de berekening van de voordelen van shoppen voor internetspaarrekeningen is uitgegaan van spaarrekeningen zonder beperkingen (dagelijks vrij opneembaar). Het voordeel is berekend door de rentevergoeding vast te stellen voor het gemiddelde uitstaande spaarsaldo op de internetspaarrekening(en) in een huishouden volgens de vastgestelde huishoudtypen.

Lijfrente banksparen

Lijfrente banksparen is een vorm van fiscaal aantrekkelijk sparen gedurende een langere tijd voor het bereiken van een bepaald saldo dat later kan worden uitgekeerd in de vorm van periodieke lijfrentebetalingen. Voor de bepaling van het bedrag dat maandelijks moet worden gespaard voor de opbouw van een lijfrente, is uitgegaan van een man/vrouw van nu 45 jaar die tot zijn of haar 65ste jaar wil sparen om dan te kunnen beschikken over een bedrag van bruto € 90.000 dat daarna kan worden opgenomen in de vorm van een lijfrente. Er is daarbij gekeken naar het aanbod van bankspaarmogelijkheden conform de bankspaarregeling (geblokkeerde rekening met fiscale voordelen). De gebruikte vergelijkingssite geeft de rentepercentages die worden gehanteerd door de verschillende aanbieders. Op basis hiervan is het gemiddelde, laagste en hoogste percentage vastgesteld. Met behulp van een rekentool (op de website www.banksparen.nl) is voor deze percentages de periodieke maandelijks storting vastgesteld om in 240 maanden (20 jaar) een eindwaarde van € 90.000 te bereiken. Om de nettobedragen uit te rekenen is uitgegaan van het belastingtarief van 42% conform de behandeling van de hypotheek.

Ongevallenverzekering

De ongevallenverzekering kent verschillende varianten qua vergoeding bij overlijden en/of bij blijvende invaliditeit. Voor de hoogte van de premie is uitgegaan van een vaste vergoeding van minimaal € 5.000 bij overlijden en minimaal € 50.000 bij blijvende invaliditeit. De meeste ongevallenverzekeringen zijn afhankelijk van het aantal personen waaruit het gezin bestaat.

Opstalverzekeringen

De premie voor de opstalverzekering hangt af van de herbouwwaarde van de woning en van verschillende kenmerken van de woning (zoals inhoud, woonoppervlakte, aantal slaapkamers, bouwwijze, etc.).

De locatie waarvoor de premie is berekend, is gelegen in Woerden. Woerden wordt door deskundigen aangemerkt als de stad die het best het gemiddelde weergeeft van de Nederlandse populatie naar demografische kenmerken.

Voor de opstalverzekering dienen op de vergelijkingssites veel gegevens te worden ingevoerd, zoals aard en omvang van de woning, gezinskenmerken, extra dekkingen, etc. Hierbij is op de verschillende vergelijkingssites zoveel mogelijk uitgegaan van basisenkenmerken. Qua extra dekkingen is alleen de glasverzekering meegenomen. Voor het eigen risico is uitgegaan van een maximum van € 100.

Overlijdensrisicoverzekeringen

De premies voor de overlijdensrisicoverzekeringen worden bepaald door de leeftijd bij het aangaan van de verzekering. Er is gekozen voor 45 jaar (conform de gemiddelde consument bij de top 15), een looptijd van 20 jaar en een verzekerd bedrag van € 70.000. Het verzekerde bedrag is in 2012 afgeleid uit gegevens van het Verbond van Verzekeraars (zie Verzekerd van Cijfers 2011).

Bij de vaststelling van de premies voor de prijsvergelijking is uitgegaan van een geleidelijke vermindering van de verzekerde waarde tot 0 over een periode van 20 jaar met een annuïteitpercentage van 6%. Aangezien het aantal jaren dat premie moet worden betaald kan verschillen tussen verzekeraars geven de vergelijkingssites de totale kosten over de gehele looptijd. Om een vergelijking tussen premies mogelijk te maken, zijn de totaal te betalen premies gedeeld door het aantal jaren waarvoor de verzekering geldt (20 jaar). Voor de eenvoud en vergelijkbaarheid heeft er geen correctie plaatsgevonden uit hoofde van rentederving als gevolg van het verschil in jaren waarin daadwerkelijk premie wordt betaald.

Rechtsbijstandverzekering

Voor de rechtsbijstandverzekering is uitgegaan van de gebruikelijke dekkingsmogelijkheden (consument, inkomen, wonen, verkeer). Voor extra kosten is een bedrag van minimaal € 12.500 aangehouden. Het blijkt dat in de praktijk de verzekerde bedragen voor extra uitgaven variëren tussen € 12.500 en € 60.000 dan wel 'onbeperkt'. De premie is afhankelijk van de grootte van het huishouden.

Uitvaartverzekering

Voor de uitvaartverzekering is de aard van de verzekering belangrijk. Voor de prijsvergelijking is uitgegaan van een zogenaamde kapitaalverzekering (vrije keuze) met een verzekerd bedrag van € 7.000. Uit de vergelijkingssites blijkt dat verzekeringen op uiteenlopende wijzen de premie over de maanden omslaan (soms over een maximum aantal jaren, soms tot een maximum leeftijd). Om premies vergelijkbaar te houden, is voor de berekening van de voordelen van shoppen voor de onderscheiden huishoudtypen uitgegaan van verzekeringen met een betaalduur van 30 jaar, mede gezien het feit dat de hoogte van de premie sterk afhankelijk is van de termijn waarbinnen wordt betaald. Alleen bij het oudere stel (55 jaar) waren de mogelijkheden voor een betaalduur van 30 jaar zeer beperkt. Daarvoor zijn ook opties van 25 jaar meegenomen die omgerekend zijn naar 30 jaar. Voor gepensioneerden zijn geen berekeningen gemaakt, omdat voor hen geen mogelijkheden worden gegeven op de vergelijkingssites vanwege de leeftijd.

4.3 Uitgangspunten van de berekeningen

Vaststelling van de prijzen

Voor de berekening van de voordelen van shoppen is gebruikgemaakt van de prijzen die per product voor de top 15 en de 8 huishoudtypen zijn aangegeven op de in tabel 4 (zie 4.1) genoemde sites. Daarbij is per product de aanpak gevolgd, die is beschreven in 4.2. Voor elke aanbieder is de scherpste prijs genoteerd.

Vaststelling van uitbijters

Voor de berekeningen zijn de verkregen prijzen gerangschikt van laag tot hoog. Per product is voor de top 15 en de afzonderlijke huishoudtypen nagegaan of er sprake is van uitbijters: dit zijn premies of opbrengsten die dermate naar boven of beneden afwijken van de andere waarnemingen, dat zij kunnen leiden tot een vertekend beeld van de opbrengsten van shoppen. Per product per profiel zijn de uitbijters vastgesteld op basis van een praktische regel: alle waarden van de uitkomsten die 50% of meer liggen boven het in eerste instantie berekende rekenkundige gemiddelde, zijn aangemerkt als uitbijter.

Mogelijke uitbijters aan de onderkant (goedkoopste alternatief) zijn opnieuw beoordeeld om na te gaan of er sprake is van een ander product of van een product dat alleen in combinatie met andere diensten kan worden verkregen. Indien hiervan geen sprake is, dan zijn de uitbijters aan de onderkant geaccepteerd zijnde een bijzonder goedkoop product dat toch voldoet aan de gestelde eisen voor het product. Deze waarden zijn dan niet aangemerkt als uitbijter, daar ervan is uitgegaan dat de consument juist op zoek is naar de scherpst mogelijke aanbiedingen

Vaststelling van de gemiddelden en de voordelen van shoppen

Nadat de reeksen van premies, rentepercentages, kosten en opbrengsten per product zijn gecorrigeerd voor de (niet-geaccepteerde) uitbijters, is voor de afzonderlijke reeksen het rekenkundige gemiddelde van de premies, rentepercentages, kosten en opbrengsten bepaald. Dit is de gemiddelde oplossing. Vervolgens is per product voor de top 15 en de huishoudtypen berekend wat het verschil is tussen de goedkoopste en de gemiddelde oplossing en tussen de goedkoopste en de duurste oplossing. De voordelen zijn berekend in euro's op jaarbasis.

Rekenregels per product

De verzamelde gegevens zijn opgeslagen in een Excel workbook, waarin vervolgens ook de berekeningen zijn gemaakt. Voor de berekeningen is uitgegaan van de werkwijze in 2012. De volgende rekenregels zijn gehanteerd voor het berekenen van de voordelen van shoppen op jaarbasis:

Aansprakelijkheidsverzekeringen

geregistreerd: jaarpremies
gemiddeld voordeel = gemiddelde jaarpremie -/- laagste jaarpremie)
maximumvoordeel = hoogste jaarpremie -/- laagste jaarpremie)

Autoverzekeringen

geregistreerd: maandpremies
gemiddeld voordeel = 12 x (gemiddelde maandpremie -/- laagste maandpremie)
maximumvoordeel = 12 x (hoogste maandpremie -/- laagste maandpremie)

Basisziektekostenverzekering

geregistreerd: maandpremies
gemiddeld voordeel = $12 \times (\text{gemiddelde maandpremie} - / - \text{laagste maandpremie})$
maximumvoordeel = $12 \times (\text{hoogste maandpremie} - / - \text{laagste maandpremie})$

Betaalrekeningen

geregistreerd: jaarkosten
gemiddeld voordeel = gemiddelde kosten op jaarbasis - / - laagste kosten op jaarbasis
maximumvoordeel = hoogste kosten op jaarbasis - / - laagste kosten op jaarbasis

Doorlopende lening

geregistreerd: gehanteerd rentepercentage, gemiddeld uitstaand leenbedrag
berekend: te betalen rente op jaarbasis = leenbedrag $\times$ rentepercentage
gemiddeld voordeel = gemiddelde te betalen rente op jaarbasis - / - laagste te betalen rente op jaarbasis
maximumvoordeel = hoogste te betalen rente op jaarbasis - / - laagste te betalen rente op jaarbasis.

Doorlopende reisverzekering

geregistreerd: maandpremies
gemiddeld voordeel = $12 \times (\text{gemiddelde maandpremie} - / - \text{laagste maandpremie})$
maximumvoordeel = $12 \times (\text{hoogste maandpremie} - / - \text{laagste maandpremie})$

Hypothecaire leningen annuïteit

geregistreerd: rentepercentage en hypotheekbedrag
berekend: gemiddelde netto kosten (over de rentevaste periode van 15 jaar) op maandbasis voor rente en aflossen
gemiddeld voordeel = $12 \times (\text{gemiddelde maandkosten} - / - \text{laagste maandkosten})$
maximumvoordeel = $12 \times (\text{hoogste maandkosten} - / - \text{laagste maandkosten})$

Inboedelverzekering

geregistreerd: maandpremies
gemiddeld voordeel = $12 \times (\text{gemiddelde maandpremie} - / - \text{laagste maandpremie})$
maximumvoordeel = $12 \times (\text{hoogste maandpremie} - / - \text{laagste maandpremie})$

Internetsparen

geregistreerd 1: rentepercentage dat wordt vergoed op internetspaarrekening
geregistreerd 2: gemiddeld uitstaand saldo voor het totaal van de internetspaarrekeningen in het huishouden
berekend: jaarrentebedrag = gemiddeld uitstaand saldo $\times$ rentepercentage
gemiddeld voordeel = hoogste rentebedrag op jaarbasis - / - gemiddelde rentebedrag op jaarbasis
maximumvoordeel = hoogste rentebedrag op jaarbasis - / - laagste rentebedrag op jaarbasis

Lijfrente banksparen

geregistreerd: gehanteerde rente voor banksparen
berekend: maandbedrag over 240 maanden om € 90.000 op te bouwen
gemiddeld voordeel = $12 \times (\text{gemiddelde maandbedrag} - / - \text{laagste maandbedrag})$
maximumvoordeel = $12 \times (\text{hoogste maandbedrag} - / - \text{laagste maandbedrag})$

Ongevallenverzekering

geregistreerd: maandpremies

gemiddeld voordeel = $12 \times (\text{gemiddelde maandpremie} -/- \text{laagste maandpremie})$

maximumvoordeel = $12 \times (\text{hoogste maandpremie} -/- \text{laagste maandpremie})$

Opstalverzekeringen

geregistreerd: maandpremies

gemiddeld voordeel = $12 \times (\text{gemiddelde maandpremie} -/- \text{laagste maandpremie})$

maximumvoordeel = $12 \times (\text{hoogste maandpremie} -/- \text{laagste maandpremie})$

Overlijdensrisicoverzekeringen

geregistreerd: maandpremies

gemiddeld voordeel = $12 \times (\text{gemiddelde maandpremie} -/- \text{laagste maandpremie})$

maximumvoordeel = $12 \times (\text{hoogste maandpremie} -/- \text{laagste maandpremie})$

Rechtsbijstandverzekering

geregistreerd: maandpremies

gemiddeld voordeel = $12 \times (\text{gemiddelde maandpremie} -/- \text{laagste maandpremie})$

maximumvoordeel = $12 \times (\text{hoogste maandpremie} -/- \text{laagste maandpremie})$

Voordelen gedurende de levensduur

Voor enkele producten (doorlopend krediet, hypotheek, lijfrente banksparen, overlijdensrisicoverzekering en uitvaartverzekering) zijn de voordelen berekend voor de gehele looptijd. Daarbij is voor de betreffende producten de navolgende looptijd aangehouden in volledige jaren (conform de werkwijze in 2012):

- Doorlopend krediet: 6 jaar;
- Hypotheek: 15 jaar (rentevast periode);
- Lijfrente banksparen: 20 jaar;
- Overlijdensrisicoverzekering: 20 jaar;
- Uitvaartverzekering: 30 jaar.

Voor deze producten is ervan uitgegaan dat de betreffende consument(en) gedurende de gehele aangegeven periode de betalingen of stortingen verricht(en) zoals is aangegeven bij het onderscheiden product.

Voor de producten met een vaste langere levensduur zijn de voordelen over de gehele levensduur als volgt berekend:

Rekenregel voordelen totale levensduur

Voor alle producten geldt dat de voordelen per jaar (gemiddeld voordeel en maximumvoordeel) zijn vermenigvuldigd met het aantal jaren dat voor de levensduur van het product is vastgesteld om te komen tot de totale voordelen over de gehele levensduur.

